

Verhalen geschreven door ons Schrijversteam

● Een dominee met een zwarte slaaf op het Bassecour

Tegenwoordig kijken wij niet meer op van een zwart persoon in het straatbeeld, zeker niet in Wageningen met zijn vele buitenlandse studenten. Dat was in het begin van de negentiende eeuw wel anders.

Rond 1820 liepen in Wageningen twee zwarte bedienden rond. De een was ene Andries Lau (ook wel Law genaamd), de huisslaaf van dominee Conrad Schwiers, de ander luisterde naar de naam Zephir en was huisknecht bij de rentenier Herman Kleijn, die in de Heerenstraat woonde. Van deze laatste persoon is verder niet meer bekend dan dat hij in Demarary in het tegenwoordige Guyana is geboren. Daaruit kunnen we afleiden dat hij een al dan niet vrijgelaten zwarte slaaf was. Verder is van hem niets bekend, zodat we ons hier richten op Andries Lau, bediende van ds Conrad Schwiers.

Conrad Schwiers was tot 1818 predikant van de Hervormde Kerk van de voormalige Nederlandse, sinds 1814 Britse, kolonie Berbice in het West-Indische Guyana. Daar combineerde hij zijn kerkelijke functie met het eigenaarschap van een slavenplantage, een combinatie die ter plaatse kennelijk geen wenkbrauwen deed fronsen, want tot het tractement van de predikant behoorden onder meer het gebruik van een jacht en zes slaven.

Tegen het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd had hij zijn plantage De Uijtvlugt verkocht. Daarbij had hij bedongen dat een der slaven, een jongen van acht jaar, weliswaar tot de verkochte plantage zou blijven behoren, maar dat deze, zo lang Schwiers en zijn vrouw in Berbice woonden onder hun gezag zou blijven staan. Bij Schwiers' vertrek in 1818 naar Nederland kocht hij die slaaf voor f 1.500,-- en nam hem mee naar Wageningen. Die slaaf was Andries Lau.

Andries Lau kwam in een fraaie omgeving terecht, want ds Schwiers had het luxe vier woningen bevattende appartementengebouw Bassecour gekocht en betrok zelf een van de vier appartementen.

Illustratie: Gezicht op Wageningen met rechts het Bassecour

Elke woning was twee ramen breed van boven naar beneden, met uitzicht over de dijk, de Betuwe in. In deze ruime behuizing leefde Andries als slaaf van de familie Schwierts, totdat zijn meesters hem van zijn 'slaafsche diensten' ontsloegen door hem per notariële akte van 13 maart 1823 te verklaren tot 'vrij mensch', die kon gaan en staan waar hij wilde. Uitdrukkelijk werd ook bepaald dat hij naar Berbice kon terugkeren wanneer hij dat wilde. Dat heeft hij kennelijk gedaan, want er is sindsdien niets van hem vernomen. [Kees Gast \(mei 2020\)](#).